

אריה שחר נשאר בים-המוות

מנכ"ל מיפעלי ים-המלח אריה שחר החליט סופית להישאר בתפקידו כמנכ"ל המיפעלים, ולא לקבל את ההצעה לשמש כראש אג"א במטכ"ל, בדרגת אלוף. שחר היה אמור להחליף את ראש אג"א הנוכחי, נחמיה קיין.

שחר הוא אחד המנהלים המוכשרים ביותר במשק הישראלי. הוא הבריא בשעתו את מיפעלי תובלה, שהיתה שרויה בהפסדים כבדים, ואחר ניסה לנהל את מפעלי אוטוקרט, אך פרש כשגילה מה קורה שם. כאשר קיבל לידיו את מיפעלי ים-המלח, היו הפסדי החברה עשרות מיליוני לירות. מאז, תודות לניהול נבון ועליות-מחירים בחו"ל, המיפעל מרוויח כ-50 מיליון לירות לשנה.

אחת התוכניות של שחר לעתיד הקרוב — הטסת עובדי ים-המלח אל המיפעל, במקום להסיעם באוטובוסים ממקומות-מגוריהם בערד ודימונה. בגלל הכביש התלול אורכת הדרך באוטובוס כשעתיים, כאשר זמן הנסיעה נחשב כשעות עבודה. במטוס תארך הבאת העובדים כרבע-שעה בלבד. מחיר-הטיסה הגבוה ייחסך בזמן הקצר של הטיסה.

את הפרוייקט יזמה חברת-התעופה האזרחית כנף, השייכת במחציתה לארקיע.

מנכ"ל רוזנברג
ביטוח בלי מחיר

שלם פחות -

קבל יותר

כאשר אתה עובד על מחזורים גדולים — אתה יכול להכות את המתחרים. הוכחה טובה לכך מספק סמי רוזנברג, מנכ"ל קופל נסיעות, שהיא חברת-הנסיעות הגדולה בארץ.

בשנה החולפת, 1973/74, היה המחזור הכללי של קופל נסיעות 35 מיליון ל"י. רות, מזה מכרו כרטיסים לישראלים ה-נוסעים לחו"ל ב-21.2 מיליון לירות, והי יותר שירותים שונים (חדרי-מלון, מכר ניות ועוד). אם לזכור כי החברה מכר רה כרטיסים ל-20 אלף איש, הרי שמחיר

הכרטיס הממוצע היה כ-1000 לירות, וזהו דבר שאינו נכון.

החסבר לכך הוא, שמיספר ניכר של נוסעים פטורים ממיס-נסיעות מסיבות שונות (אנשי-עסקים הנוסעים לקידום ה"יצוא, למשל), או נוסעים בנסיעות קבועות במחירים מוזלים.

מכל מקום, קופל מנצלת את עובדת היותה בעלת כמה חברות אחרות, כמו חברה להשכרת רכב. כל הקונה כרטיס באמצעות קופל מקבל הסעה חינם מ"ביתו לנמל-התעופה, וכן ביטוח-נוסעים חינם עד סכום של 25 אלף לירות, הכר לל ביטוח רפואי, ביטוח חיים וביטוח הפצים.

השנה מתכונן קופל להגדיל את המכירות ב-15% נטו לפחות, מציע בין השאר טיולים לרוזנס ולקורפו, לישראלים ה"מבקשים להינש בויון.

כלל הוכחה במירוץ

קונצרו כלל המנהל מזה שנים מיפעלי בתים טרומיים, לא ירכוש את מפעל שבו ברמלה. המיפעל הוא בבעלות ממשלתית, ולפני כמה חודשים הוצא מיכרו פנימי למכירתו. כלל היתה בטוחה כי היא תקבל את המיפעל, הגישה הצעת מחיר של כ-2.5 מיליון לירות. חברה אחרת, בלתי-ידועה, מציעה 3.7 מיליון לירות, הוא הערך הנכסי של החברה, לדעת האוצר.

עיסקת המכירה תובא השבוע לאישור ועדת-הכספים של הכנסת, אשר תאשר את ההצעה הגבוהה ביותר.

הבשר הקפוא הוקפא

ניסיון של היבואן שלמה גרובר להכניס לארץ כבש קפוא, בניגוד להוראות, נתקל בהתנגדות עזה של השירות הווטרינארי. השירות מתיר להביא כבשים מארגנטינה רק מאיזור ארץ-האש, בו לא קיימת סכנת מחלת-הפזיזה-טלמיים. לשירות נודע כי מישלוח של 40 טון שהיו צריכים לבוא מארץ-האש, ניקנו למעשה במקום אחר. מייד הוציא השירות איסור על הכנסת בשר-הכבש לארץ.

כמות של כמה מאות טונות כבשים מארץ האש, שהומנה עלידי ארגון אילון, תגיע ארצה תוך כמה שבועות. אילון הקפיד לרכוש את הכבש רק באיזורים המאור שרים עלידי השירות הווטרינארי.

תעלומת הארגזים

הממונה על ההגבלים העיסקיים במישרד-המיסחר-התעשייה, עורך-הידן מרדכי הורוביץ (בעלה של נעמי שמר), החל בפעולות נימרוצות נגד יצרני משקאות קלים, שהעלו את מחירי הפיקדון שהם לוקחים מנקודות-מכירה עבור ארגוני המשקאות. עד כה לקחו כפיקדון תמורת כל ארגז ריק 7 לירות, ולאחרונה העלו את התעריף ל-12 לירות. בחישוב גס — על 8 מיליון ארגזים הנמצאים בשימוש, פירוש הדבר הוא תוספת הכנסה של 40 מיליון לירות ליצרנים.

נימוקיהם של היצרנים: הארגזים עשויים פלסטיק, ובגלל התייקרות מחירי חומרי-הגלם לפלסטיק התברר כי הארגזים נמכרים לתעשיות-פלסטיק, ונטחנים מחדש כחומר-גלם תעשייתי למוצרים אחרים. כדי למנוע זאת, החליטו להעלות את מחירי הארגזים.

עורך-הידן הורוביץ לא קיבל את הנימוקים, מתכונן לפעול בכל תוקף נגד העלאת המחירים, שנעשתה בדיבדו עלידי כל היצרנים, רואה בכך התארגנות קארטלית בלתי-חוקית.

הבורסה הברוקרים מחכים לרבין

המשקיעים בבורסה ממתינים לשני דברים: הקמת ממשלה חדשה עלידי יצחק רבין, והסדרת המצב עם סוריה עלידי הנרי קיסינג'ר. הציפייה לממשלה יציבה ולהסדר בצפון כבר גרמו לתנופה מסויימת בשוק המניות, אבל עדיין ממתינים הכל לתוצאות ממשיות. אין ספק, כי אם ייווכח הציבור שצפוי הסדר יציב גם בממשלה וגם בצפון, יקבל שוק-המניות תנופה רצינית ביותר.

בין השאר יש שורה ארוכה של חברות גדולות, הרוצות לגייס כספים בשוק, ואשר הקפיאו את התוכניות עד להבהרת המצב. במקרה של התבהרות האופק הפוליטי צפויה התנפלות על שוק-המניות, כדי לגייס הון חדש להשקעות במיפעלים. הגורמים המבקשים לגייס הון ידאגו גם להעלאת שער-המניות, כדי שגיוס ההון החדש יצלח.

פריקלאס

להצלת ערד

הישלובת ערד תאון את עצמה מבחינה תיפעולית תודות למיפעל הפריקלאס שהחל לאחרונה בייצור. התישלובת, בה הושקעו קרוב ל-200 מיליון ל"י, היתה אמורה לייצר עד 150 אלף טון לשנה חומצה זרחתית. את החומצה צה עמדו לייצר בתהליך אמן מחומצת-מלח, במקום מחומצה-גפריתית, כנהוג בעולם. את חומצת המלח היו צריכים לייצר בתהליך הקרוי המצעה-מרחף, ש"הוצע עלידי החברה האמריקאית אלייד, שנטשה את המיפעל כאשר התברר כי שני הריאקטורים שהיו אמורים לייצר חומצת-מלח בשיטתה, אינם פועלים. הביקורת על המיפעל הושתתה גם על העובדה כי היה קיים תהליך ישראלי אחר לייצור חומצת-מלח, בו השתמשו במיפעל הפריקלאס שהוקם לאחרונה, ואשר מייצר בעיקר מגנזיום, אבל גם חומצת-מלח, כמוצרי-לוואי ללא שימוש. עתה הושלם בין שני המיפעלים צינור, ותישלובת ערד תקבל מן הפריקלאס את כל חומצת-המלח שהוא מייצר, ובעזרתה תייצר חומצה זרחתית, תוך ויתור על שני הריאקטורים בהם הושקעו למעלה מ-150 מיליון לירות.

מיפעל הפריקלאס מייצר עתה 70 אלף טון חומצת-מלח כשהוא עובד ב-70% בלבד מתפוקתו. מכל 3.5 טון חומצת-מלח מפיקים טונה אחת חומצה זרחתית. לכן תייצר התישלובת עוד השנה כ-20 אלף טון חומצה זרחתית, כאשר אל כמות זו יתווספו עוד כ-20 אלף טון, שיישעו מאחד הריאקטורים העובד במחצית ה-תפוקה. בעזרת הייצור הזה, ותודות ל"מחירי החומצה הזרחתית כיום, 300 דולר הטון, תכסה התישלובת את חיר צאות הפעלתה בייצור חלקי זה.

הכוונה היא להגדיל פי-שניים את מיפעל הפריקלאס, ותוך שנתיים להגדילו פי-שלושה, כדי לספק לתישלובת ערד את כמות חומצת-המלח הדרושה לייצור 120 אלף טון חומצה זרחתית בשנה. כך, בעזרת מיפעל שבתחילה לא תוכנן כלל כחלק מן הייצור, תעלה תישלובת ערד על הפסים הנוכחיים.

גם במיפעל זה אין כור מלקקת דבש. קודם הוא נוהל עלידי מנהל מיקצועי, שמעון הילדסהיים. עמית החליט כי מנהל זה, שקיבל מיפעל בעל מחזור של 15 מיליון והביאו למחזור של 100 מיליון ורווחים גדולים, אינו מספיק עבורו. הח"ל ילמו בתת-אלוף מישה גידרון. זמן קצר לאחר שגידרון קיבל את הניהול, הוא חוזר עכשיו לצה"ל. התקופה בה הספיק לנהל את טלרד אינה מבשרת טובות.

כור נכנסת

לענוילות נוכס

קונצרו כור עתיד להיכנס לעמילות מכס. חברה-בת שלו, כור סחר-חוץ, מנהלת משא-ומתן לרכישת אחת מחב"רות עמילות-המכס הוותיקות והגדולות, פ.י.ת. מדובר בסכום-רכישה העולה על מיליון לירות. כניסת כור לתחום זה יכולה לעורר התנגדות בחברת העובדים, כיוון שלסולל-בונה חברה אחת העוסקת בתחום זה, סחר ושירותיים.

בעוד כור ממשיכה בהתפשטות, אין היא מלקקת דבש במיפעלים אחרים ש"

מנכ"ל עמית
התפשטות בכל מחיר

רכשה. חברה-בת שלה, תדיראן, בה מש"מש מאיר עמית כיושב-ראש מועצת-המנהלים, רכשה לפני כשנה את מיפעל הנורות יזרום. לפני הרכישה היה זה מיפעל על ריווחי. מאז הרכישה הוא הפסיד למעלה ממיליון לירות, למרות שכור הצליחה להשיג העלאות-מחיר ניכרות לכמה סוגים של נורות.

אולם אין זה המיפעל היחיד שכור מנהלת תוך הפסדים. חטיבת האלקטרוניקה של כור רכשה מיפעל ושמו ציתור. כל המחזור של מיפעל זה הוא פחות מ-6 מיליון לירות לשנה, אולם הוא מצליח להפסיד מיליון לירות לשנה על מחזור זה. את המיפעל ניהל אחד מאנשי עמית, סגן-אלוף (מיל.) דויד אשל. ה"הפסדים של ציתור היו כה גדולים עד שאר נותרה ברירה, וכעת הביאו במקומו מנהל מיקצועי מיפעל אחר של כור, טלרד.